

Markezaken-scholen

Mark Stokkum en Herike
Scholen

15-03-1788.

Ick ondergeschrevene mag lijden dat Jan Harmen Scholten tot schoolmeester van Herike worde aangesteld op het tractement daar toe staande.

Stoevelaar den 15 maart 1788 J.H. van der Wijck.

De ondergeschr. conformeerd zig met den Heer van Stoevelaar.

Goor den 20 maart 1788 Wilh. Jalink.

Den ondergetekende mag lijden dat Jan Harmen Scholten tot schoolmeester van Harke worde aangesteld.

Goor den 20 maart 1788 Ber. ten Zijthoff.

Ik ondergeschreven Gerrit Jan Hendrik Weerman geve zeer geern mijne stem aan Jan Harmen Scholten om als schoolmeester in de boerschap Herke aangesteld te worden op het tractement daartoe staande.

Goor den 20 maart 1788. G.J.H. Weerman.

De ondergeteekende mag lijden dat Jan Harmen Scholten tot schoolmeester van Harke worde aangesteld.

Deventer den 22 maart 1788 A.J. van Hoevell.

Ick ondergeschrefenne magh lijden dat Jan Harmen Scholten tot schoeilemester van Harke wort aangestelt.

Herke den 27 mert 1788 Wolter ter Loock.

Den ondergeschreven mag lijden dat Jan Harmen Scholten tot schoolmeester van Harke worde aangesteldt op het tractement daer toe staande.

Weldam den 16 october 1788 H. Zegers verw. markenrichter.

29-09-1807.

Protest van den heer van Stovelaar op de holtinge tot Stokkum.

T. Muntingh als gevolmagtigde van den hoog geboren gestr. heer J.H. van der Wijck heer van Stoevelaar draagt namens heer prinsipaal voor dat hij met veel bevremdinge in de Overijselsche corant een advertentie gevonden heeft bij welke een uytninge tot vergevinge van het schoolmeesters plaats van Stokkum caspel Markelo tegen heeden is gedaan sonder, dat nogtans zijn heer prinscipaal nog de heeren meede colatoren, daarvan ennige kennisse dragen.

Daar het evenwel zeker is dat dese school van Stokkum niet anders als een bijschool van Markelo kan nog behoord aangemerkt of bestond te worden, waar hem het regt van vergevinge van het schoolampt competeert aan zijn heer prinsipaal en overige meede heeren colatoren, evenals als die van de school van Markelo, hetwelke tot niemand souw kunen of willen tegenspreken, sonder dat daartegen iets opener dat dese schoolmeesters plaats van Stokkum te

vooren wel eens buyten weeten van de heeren collatoren door de ingeseeten van Stokkum is vergeven geworden en dewijl ons de wetten in het algemeen leeren dat niemand van zijn regt buyten zijn schuld kan ontset of daarvan verstooken worden, derhalven kan dese voorgaande aanstellinge den alwaar deselve nog zoo veel maal gedaan en geschied nemmen den stempel der wettigheid wegdragen.

Alwaar den heer prinsipaal niet gesind zijn om zijn regt te laten varen maar integendeel besloten heeft hetselve te mentuneeren en diens volgens met de heeren collatoren ten eersten de schoolmeesters plaats met een bekwaam persoon te vervullen, vertrouwende dat nimand daar iets zal tegen hebben.

Zulende egter de comparant namens zijn heer presiepaal dese begevinge ansien sonder dat in het te komende eenige de minste nadell in zijn regt kan worden verkort, het welke den heer presiepaal volkomen aan sig reselveert, versoekende hem van reseptie in het marktboek van Stokkum om te strekken na behooren en offersen als na regten.

Aktum Stokkum den 29 september 1807 T. Muntingh.

Vidimus in de vergadering of horting van 11 december 1807.

Extract uit het verbaal van het verhandelde bij den Landdrost van Overijssel.

Vrijdag den 13 november 1807.

Verwalter marktenrigter van Stokkum.

Gelezen een adres van den schoolopziener van het eerste district C. Fransen van Eck te Deventer, houdende dat in de boerschap Stokkum, zonder dat daarbij eenige der schoolwetten waren geobserveerd, eene zekere Matthijssen tot schoolmeester was verkoren, welke hij ambtshalven niet had kunnen veroorloven school te houden dat daarop de rigter van Kedingen hem had voorgesteld om tegen het aanstaande voorjaar eene vergadering tot het aanstellen van een schoolmeester te beleggen en inmiddels de school door een bekwaam persoon te laten waarnemen, waarin hij had toegestemd onder voorwaarde dat eenen H.D.Roskamp, welke hij daartoe geschikt rekende, dan ook even als te voren den provisioneelen schooldienst zoude vervullen, dat dit billijk voorstel door den marktenrigter met de vereischte redenen aangedrongen was van de hand gewezen en men hardnekkig was blijven volharden in Matthijssen tegen alle wet en regel aan tot schoolmeester te begeren, waarom hij de vermogende tusschenkomst van den heer Landdrost verzogt.

Geconsiderd de gelibereerde beroeping van den persoon van M. Matthijssen tot schoolmeester te Stokkum in verscheidene opzichten is strijdig met het reglement op het huishoudelijk schoolbestuur van den 15 january dezes jaars en onderscheidene voorschriften daarbij te vinden niet zijn in acht genomen.

Is goedgevonden voorsch. beroep te verklaren voor nul, nietig en van geene waarde zoo als geschiedt bij dezen en den verwalter marktenrichter van Stokkum W. Hulsken aan te schrijven en te gelasten om ten spoedigsten en onverwijld de goedsheeren en erfgenamen te convoceren ten einde te zorgen dat ten spoedigsten een nieuw en wettig beroep van een schoolonderwijzer geschiede, waarbij alle de vereischten bij de vigerende schoolwetten voorgeschreven stipt worden agtervolgd en in acht genomen mede met last om overeenkomstig bovenvermeld reglement art 2 om met voorkennis en overleg van den schoolopziener te voorzien in de waarneming van den schooldienst totdat de vacature zal zijn vervuld en de nieuws aangestelde schoolmeester werkelijk in functie zal zijn getreden.

En zal extract dezes worden verleend aan den verwalter rigter bovengenoemd met last om hetzelve te communiceren op de vergadering van goedsheeren en eigenerfdens, alsmede aan den schoolopziener om te strekken tot informatie en narigt.

Accordeert met voorschr. verbaal Georg Royen.

Den 24 van oogstmaand 1809.

Regter van Kedingen.

De Landdrost in het departement Overijssel gelezen hebbende een adres van den schoolopziener van het 1e district C. Fransen van Eck houdende dat, aangezien hij niettegenstaande alle aangevende moeite het schoolfonds te Markelo het nodig verbeteren van een schoolvertrek te Harke niet tot stande hebbende kunnen brengen om verdere geallegeerde redenen, de vrijheid nam te verzoeken dat mogt worden bepaald

1. dat uit ieder buurschap Markelo, Stokkum en Harke een lid benoemd worde en dat deze drie leden tezamen de directie over het schoolfonds ingevolge het huishoudelijke schoolreglement art 11 uitoeffenen, zullende zij zich in het bijzonder hebben te houden aan de nadere bepalingen door den Landdrost in de dispositie van den 26 van january jl daaromtrent gemaakt.

2. dat uit het schoolfonds jaarlijks voor ieder kind zal worden toegelegd aan den schoolmeester te Markelo eene gulden, aan dien te Stokkum eene gulden tien stuivers en aan dien te Harke eene gulden tien stuivers. Zoo dan nog dat bij aldien de ondervinding mogte leeren dat deze bepaling aan de schoolmeesters minder opbrengst dan zij te voren getrokken hebben, deze schoolgelden naar billijkheid zullen verhoogd worden.

3. dat gezorgd worde dat uit het schoolfonds behalven de schoolgelden ook die behoeften kunnen worden betaald die in het huishoudelijk schoolreglement art XI 2 l. C zijn opgegeven, zijnde de som dezer behoeften door den schoolopziener jaarlijks aangeslagen

voor Markelo f 40

voor Stokkum f 35

voor Harke f 25

4. dat de schoolvertrekken alle van betere banken en schrijftafelen voorzien zullen worden, vooral dat er tegen den winter gagchels in dezelve geplaatst worden.

5. dat te Harke een nieuw schoolvertrek zal gebouwd worden waartoe ook op de laatste erfgenamen vergadering reeds besloten was.

Brengt de Landdrost bij deze den inhoud van dit adres ter kennis van den Regter van Kedingen met ernstige last om te zorgen dat overeenkomstig den gedanen voordragt de verordeningen van het schoolfonds zonder eenige verdere ter giversatie dadelijk worde tot stand gebragt en daar van te rapporteren binnen drie weken.

Zwolle den 24 van oogstmaand 1809.

De Landdrost voornoemd Bentinck te Diepenheim.

01-12-1817.

Vidimus ter vergadering van erfgenamen dd 17 dec. 1817 W. Mellink verw. marktenrigter.

Ik ondergetekende Jan Harmen Scholten schoolmeester te Herike geve bij deze kennisse an de verwalter markrigter van Stokkum en Herike dat hij vornemens op ultimo december dezes jaars 1817 den post van schoolmeester te quiteren daarvoor bedankende bij dezen. Zijnde dan voorn. school vacant op as januari 1818.

Herike den 1 december 1817 J.H. Scholten.

Twickel den 18 decb. 1817.

Hoog W Geb Gestr Heer baron van der Wijck tot Stoevelaar,

Bij deze heb ik de eer uweled te berigten dat op den holtig op gister voor Stokum en Herike gehouden men uweled met den heer Götte, H. Hungerink en mij benoemd heeft om met den

heeren (woordelijk als in de holtig resolutie) uit te reiken en te teekenen alle met belofte van approbatie en schadeloosstelling. Hoopende dat uwed dese commissie ten beste der markt mede wil gelieven aan te nemen. Verders neem ik de vrijheid van de nevensgaanden na gedane lectuur en uwed antwoord tevens op solliciterende van de hr Götte te willen doen zenden.

Met hoogachting noem ik mij.

18-12-1817.

De verwalter erfmarktenrigter van Stokum en Herike aan den HoogWelGeboren Gestr. Heer baron van der Wijck tot Stoevelaer, den Weledelgeborenen heer Götte en eigengeerfde Hungerink, gecommiteerden der markte Stokum en Herike.

Om zeer spoedig te voldoen aan de ons opgedragene commissie dd 17 dec 1817 over de aanstelling van een nieuwe schoolmeester in Herike heeft de ondergeteekende de eer van voor te stellen dat hij daartoe:

1. den heer schoolopziener van Lennep verzoeke van deze vacature in de Bijdragen voor het Schoolwezen en daarna in de Overijsselsche Courant te plaatsen.
2. uwed opgave doe van het tractement of inkomen jaarlijks aan de school van Herike verbonden.
3. met uwed den dag en plaats, hetzij te Goor of Marculo naar verkiezing der heeren, bepale om het vergelijkend samen gezamenlijk te houden.
4. om bij de annonce te doen voegen dat de sollicitanten welke om voorn. school zullen komen, hunne bewijzen van kunde, goed zedelijk gedrag enz, acht dagen voor den dag van het vergelijkend samen aan den onderget. komen overgeven, ten einde de stukken vervolgens aan de heeren mede gecommiteerden mede te deelen.

Verzoekende wijders dat heeren gecommiteerden hierover het antwoord en goedvinden onder deze nota gelieven te stellen.

Twickel den 18 dec. 1817 W. Mellink verw. marktenrigter van Stokum en Herike.

Den HWGeb heer baron van der Wijck tot Stoevelaer.

Eerste en tweede point geapproceveert dat ten aanzien van dit laatsten point worde bijgevoegd dat men op de een of andere wijs zal zorgen voor een boerewoning met gaerdengrond zal zorgen.

Derde point te Markelo bij van Heek op maandag in de derde week van januari 1818 des voormiddags om tien uren. Den vierden point geapprociveerd.

B.H. van der Wijck.

Conformere mij met den heer van der Wijck, W. Götte.

De eigengeerfde H. Hungerink te Stokum, H. Hungerink.

Twickel 02-01-1818.

Aan den heer baron van der Wijck tot Stoevelaer en den heer Götte en medegecommiteerden van Stokum en Herike.

Mijne Heeren,

Ik vind in antwoord op u proposities dd 12 dec jl welke ik de eer had uwed te doen, door uwed genoteerd dat men den schoolopziener opgeve dat op een of andere wijs zal zorgen voor een boerenwoning met gaerdengrond voor eenen te beroepenen schoolmeester.

Op de erfgenamens vergadering niet geautoriseerd zijnde zulk eene offerte altoos ten laste van erfgenamen te doen uit dien hoofde daartoe onbevoegd zijnde, maak ik zwaarigheid zulks te doen annonceeren hetwelk bij ons eene verbindende kracht zoude te weeg brengen. De geerfde Hungerink schijnt zich met mij te conformeren.

Hierover eenig antwoord solliciterende zoo heb ik de eer te zijn.
UwEd Geb Gehoorz. Dienaar W. Mellink verwalter erfmarkenrigter.
De ondergetekende conformeerd zich met bovenstaande gevoelen B.H. van der Wijck.
De ondergetekende conformeerd zich almede met den heer verw. erfmarkenrigter W. Götte.

Stoevelaer 5 jan. 1818

Wel Edel Achtbare Heeren de heeren Götte burg, Melling en de bouwman Hungerink en gecommiteerden der gecombineerde markt van Stokkum en Herike te Goor.

Wel Edele Geboren Heeren,

Onderrigt zijnde dat het plaatsje waarop J. Baars gewoond heeft tegenover de Scholte wederom staat verkogt te worden en waarschijnlijk wel uit de hand te koop zoude zijn, naar mening voor f 300 of ook welligt minder, denkt mij deze gelegenheid en ligging zoo gepast dat het bijna overtollig voorkomt naar iets anders om te zien. De woning is slegt maar daar is een mudde lands beste grond bij, zoo dat ook op deze zijde bestemd diversie waar een schoolmeester zeer doelmatig zoude zijn.

Ik heb mij ook nopens Huiskes geïnformeerd maar behalven dat deze ligging zoo welgelegen niet is, zoude daar toe gene apprentie zijn.

Ik neem de vrijheid uwed voor te slaan of het tot bemoediging voor goede en bekwame ... ten einde na deze schoolmeesters plaats te dingen niet goed zoude zijn, dat wij den heer van Kel verzogten om daarvoor een markten vergadering of holting zoo spoedig mogelijk uit te schrijven; naardien zoude verzekering van een zodanig verblijf waarschijnlijk geen bekwaam verstaan zich daar toe zal opdoen en wij gewis, wanneer in de afgelopen holting zoo als ik uit de opmerkingen van de heer Melling opmake, geen recht hebben om zodanig een ... bij andere te kunnen beloven. Onze mede gecommiteerde Hungerink zal zich hier mede zeer zeker vereenigen dat ingeval hem te lang zoude ophouden, dunkt mij dat die wel op ons handen nemen of anders hoe eerder hoe liever dit mijn voorstel te doen approveren.

Uwed zullen met mij van gevoelen zijn dat het goed zoude zijn dat men tegelijk met de vacant verklaring dezer plaats de voordelen in de courant kondeannonceren.

Ik heb de eer met alle hoogachting te zijn.

Uw Wel Ed Achtb Dienaar B.H. van der Wijck.

De ondergetekende conformeerd zich met de propositie van den heer van der Wijck W. Götte.

12 november 1818.

Wel Edelen Heer den heer W. Mellink op den huize Twikkelo.

Opgave der jaarlijksche tractementen en emolumenten van ouds verbonden geweest aan de vacerende schoolonderwijzersplaats in de boerschap Herike schoutambt Markelo.

Tractement van den lande f 25.-

Uit het schoolfonds 13½ stuiver in het kwartaal van elk kind dat 130 lessen heeft genoten, hetgeen den overleden meester het een jaar door het ander gerekend opbragt f 75,-

Zamen f 100,-

NB wanneer een geschikt persoon beroepen wordt zullen de ingezetenen van Herike hunne kinderen niet naar elders ter school zenden en dan zal den meester kunnen rekenen op 60 a 70 leerlingen, hetgeen gerekend na opgemaelde prijs jaarlijks zoude kunnen opbrengen f 120,- a f 140,-. Dit hangt af van de meer of minder regelantie des onderwijzers.

Voorts diend dat in het vorig jaar f 25,- verhoging van tractement aan de lande is verzogt.

UwEd Dienaar W. Götte.

Den lieve heer van Lennep,

Verscheidene inwoners uit de boerschap Harke, mij en gecommiteerden dagelijks komende, verzoeken om te zorgen dat de vacante schoolmeestersplaats in gevolge de aan ons opgedragene commissie spoedig vervuld worde, dewijl anders hunne kinderen gedurende den aanstaanden weeken van alle onderwijs verstoken blijven, zoo neem ik als verw. erfmarktenrigter van Stokum en Herike en namens mijne mede gecommiteerden, de vrijheid uwed zeer vriendelijk te solliciteren van de goedheid te willen hebben hoe spoediger hoe beter deze vacante schoolmeestersplaats te willen doenannonceren in de Bijdragen en in het provinciaal blad met uitnoodiging daartoe van zulke die den wens en dat uwed daarbij tevens den dag tot het houden van het vergelijkend examen te Marculo gelieven te bepalen.

Het tractement van den lande is f 25,-

De vorige meester trok uit het schoolfonds f 75,-, samen f 100,-.

Een kundig onderwijzer echter zou wel f 120,- a f 140,- schoolgeld kunnen hebben, daar in dat geval geene kinders naar elders ter school zouden gezonden worden en het wel op 60 a 70 leerlingen kon rekenen. In het vorig jaar is bij het gouvernement nog om f 35,- verhoging van tractement verzogt. Uwed gelieve tevens er bij te voegen dat in 1819 door de boerschap Harke zal gezorgd worden voor vrije wooning en eenig land voor een te beroepenen meester.

Uwed wederkerend van dienst kunnende zijn zoo gelieve het te melden aan hem die met gevoelens van ware achting zijn.

Twickel 13 nov 1818.

Den heer van Lennep,

Voor 14 dezer nam ik de vrijheid uwed te solliciteren om bepalingen te willen maken dat de openstaande schoolmeestersplaats in de boerschap Harke spoedig mogt vervuld worden. Ik ben dezen middag 2 maal ten huize van uwed geweest om er na te vragen, doch tot mijn leedwezen uwed niet thuis, hetgeen mij nogmaals zoo vrij doet zijn uwed vriendelijk te verzoeken van mij eenen dag te willen bepalen op welken het vergelijkend examen zal plaats hebben.

Twickel den 13 dec. 1818.

07-12-1818.

Attest voor Aberson en goedkeuring om een meester aan te stellen.

Wij ondergetekende schout en secretaris van de gemeente Neede verklaren op de getuigenis van Jan ter Meer beroep landbouwer en Jan Hondelink beroep landbouwer beide woonachtig in deze gemeente dat hun kennelijk is dat dien persoon van Pieter Colson Aberson gedurende den tijd van agt maanden alhier in de gemeente woonachtig, voor zo verre hun bekend van een geregeld en onbesproken gedrag is, waarvan wij ten teken der waarheid hem het tegenswoordige getuigschrift onder handtekening van bovengenoemden getuigen afgegeven hebben om zich daar van waar zulks zal behooren te bedienen.

Gedaan aan het kantoor van ons schout en secretaris van de gemeente Neede den zevenden december agtienhondert en agtien.

Jan te Meer, Jan Hondeilk, de schout en secr. C. Soeters.

03-04-1819.

Den heer Floh,

Vernemende dat het schoutambt Marculo nu tot het schooldistrict van onzeren behoort doet mij dit de vrijheid nemen uwed over de noden in de boerschap Harke in voorn. schoutambt te schrijven. Sedert geruime tijd die school vacant zijnde, heeft mij zulks als verwalter

erfmarktenrigter van Stokum en Herike namens goedsheeren en erfgenamen als collatoren dier school, den heer van Lennep doen verzoeken tevens met opgaaf van het tractement en emolument om de goedheeren te hebben die vacature in de bijdragen dat het Schoolwezen te doen plaatsen en daarna in het provinciaal blad, tevens om er den dag tot het vergelijkend examen in te bepalen; het laatste uitgesteld blijvende heeft dit den hr van Lennep om de kinderen in Harke niet langer van onderwijs verstoken te laten; aanbrengrer dezès P. Colson Aberson eene provisionele aanstelling tot onderwijzer doen geven, gen. Aberson voldoet zeer en uit de gemaakte vorderingen zijner leerlingen blijkt hoe vele moeite hij zich geeft. Van pligt zijnde hem daarin met en meer aan te moedigen en zijne inkomsten te vermeerderen, doet mij zulks uwed solliciteren om den dag tot een vergelijkend examen te willen bepalen. Alzoo gelijk uwed wel weet dat sommige onderwijzers geen landtractement kunnen ontvangen. Uit de marktencas is hem eene jaarlijksche provisionele toelage van f 30 toegestaan. Ik denk niet dat bij een te houden examen zich kundigere voorwaarden zullen opdoen; zoo het tegendeel blijkt des te beter voor Harke.

Hierbij solliciteer ik naar een antwoord verblijf ik.

Weldam 3 april 1819.

Enschede den 7 april 1819.

Den Wel Edelen Heere Mijnen Heere Mellink verwalter erfmarktenrigter van Stokum en Herike en rentmeester op den huize Twickel bij Delden.

Mijn Heer,

Gisteren werd mij uwen geeerden van den 4 dezer door den provisioneel toegelaten schoolonderwijzer te Herike Colson Aberson overhandigd. Uwed verlangt daarbij van mij om den dag tot een vergelijkend examen te bepalen omredenen daarbij vermeld.

Zeer gaarne voldeed ik aan dat verlangen indien ik wist welke sollicitanten zich naar de school te Herike hadden opgedaan ten einde te kunnen beoordeelen of dezelve daartoe geregtigd zijn ja dan nee.

De thans fungerende onderwijzer aldaar is mogelijk ja waarschijnlijk de eenigste welke naar die school ambieert, doch het zal u niet onbekend zijn dat zijn 4e rang in Gelderland verkregen hem niet geregtigd om te mogen staan naar eener school in Overijssel.

Mogten er echter buiten hem nog sollicitanten zijn, men gelieve mij die slechts op te geven en volgens art 2 van het HH schoolreglement litt a, bij mij ter visie in te zenden de door hen volgens de wet geproduceerde getuigschriften waarna ik dezelve in orde bevonden hebbende, zonder verwijl eenen dag tot het vergelijkend examen zal bepalen.

Vriendelijk groetende noem ik mij met bijzonde achting.

Uwed gehoorz. dienaar J.H. Floh.

Enschede den 21 july 1819.

Vidimus ter vergadering van gecommiteerden op den 27 july 1819 W. Mellink.

Den Wel Edelen Heere Mellink rentmeester op den huize Twickel bij Delden.

Mijn Heer,

Bij gelegenheid der jongst gehouden vergadering van de provinciale commissie van onderwijs met mijnheer van Lennep, onder anderen ook gesproken hebbende over de school te Herike, heb ik van zijn weled. verstaan dat er op de daaromtrent gedane uitnoodiging van sollicitanten zich als zoodanig eenig en alleen had opgedaan P. Colson Aberson welke in Gelderland den 4e en nu bij ons in de maand april jl den 3e rang heeft verkregen. Men zou dus als nu dadelijk kunnen overgaan tot zijne benoeming als vasten schoolonderwijzer aldaar. Indien dus zij aan welken de

benoeming van eenen schoolonderwijzer te Herike staat, zich slechts op de gebruikelijk wijze geliefden te vereenigen en hunne stem op eene wettige wijze op Aberson wilden uitbrengen en mij daarvan een behoorlijk blijk wilden toezenden, dan zoude ik daaromtrent het vereischte proces verbaal kunnen opmaken en de noodige approbatie verzoeken. Dit zou mijns bedunkens de minst kostbare wijze zijn. Verkiest men echter dat ook de schoolopziener bij die benoeming tegenwoordig zij, dan ben ik ook daartoe bereid op den voet bij de wet bepaald; staande daartoe als defroyement voor de reis f 1 per uur, zoo wel heen als terug; doch daar er hier geen vergelijkend examen te pas komt is zulks onnoodig.

Gelief mij hieromtrent uw gevoelen en hetgeen verder noodig zal te melden.

Ik heb na vriendelijke groete de eer met achting te zijn.

Uwe Edele Dienaar en vriend J.H. Floh.

28-07-1819.

Aan den schoolopziener Floh te Enschede.

In antwoord op uwed geerden dient dat ik de gecommiteerden belast met het weder doen vervullen der vacante school in Herike zaam geroepen heb en heb de eer uwed bijgevoegde copia van het resultaat hunner deliberatien toe te zenden. Tevens uwed dank betuigende namens de commissie voor de goede wijs waarop die benoeming afgelopen is.

Met volkomene achting.

Twickel den 28 july 1819.

Markelo den 23 september 1819.

nr 197

Aan den heer verwalter erfmarkenrigter van Herike.

Ik heb de eer ter uwer kennis te brengen dat ik door Zijne Excellentie den heere Gouverneur dezer provincie, bij deszelfs missive van den 12 dezer maand 1e divisie nr 2, ben geïnformeerd dat bij dispositie van Zijne Excellentie den Minister voor het publiek onderwijs dd 10 dezer op de van ouds geregtigden autorisatie is verleend tot het benoemen en aanstellen van Pieter Colson Aberson, hebbenden den 3e rang tot schoolonderwijzer te Herike.

En om aan het verlangen van den heer Gouverneur te kunnen voldoen nodig ik Uwed uit mij zoo spoedig mogelijk te berigten van den dag op welken genoemden P.C. Aberson zijnen post zal hebben aanvaard.

De schout van Markelo W. Götte.

Stoevelaer den 30 juny 1823.

Wel Edele Geboren Heer,

Ik ben met uwed van gevoelen dat de sterke oppositie der Stokkumer om het schoolmeesters inkomen van Herike te verbeteren weinig hoop oplevert, dat zij zelve ten voordeele van hunnen meester zijn verzoek daartoe strekkende in gunstige overweging zullen nemen; hij heeft het er altans voor kunnen doen en dus kan hij het er nu ook veel voor doen.

Wat mijn belangt begrijpe uwed van zelve dat ik gepermiteerd van het nut van het lager onderwijs gaarn instem voor alles wat in dezen tot verbetering dienen kan. Ook vind ik de argumenten per requeste aangevoerd gunstig niet ongegrond, als zijnde in vergelijk voorgaande tijden de werkzaamheden en de zorgen van de schoolonderwijzer genoegzaam verdubbeld, dit bij stemming ik er mij even als voor Herike voor zal verklaren.

Wanneer het verzoek gedaan werd bij de aanstelling van eenen nieuwe meester dan geloof ik dat er meer apparentie zoude zijn. Uwed begrijpt gewis met mij dat dit de onbillijkheid niet zal

verbeteren.

Ik zal mij informeren nopens de brandijzer bij Scholte Kageling, de markenrichter fantineren en uwed van mijne informatie en verrichtte kennis geven.

Bij aldien een holtink noodzakelijk mogt worden ben ik het zeer eens dat, als dan met een der verkochte goederen buiten de Brandehorst, zoude kunnen worden afgedaan.

Ik heb de eer met de meeste achting te zijn.

Uw Weledele Dienaar B.H. van der Wijck.

PS. ik verneem niets meer wegens het voornemen van aankoop van Teunis Lodeweges en Teunis Olidam en uwed meld dat of dezen nevens Eertink zich deswegens bij uwed hebben vervoegd, zoo als het voornemen was in hoeverre deze zaak door uwed in kwaliteit en gecommiteerdens kan afgedaan worden herinner ik mij niet, maar indien daartoe vereischt word eene direkte toestemming van goedsheeren en geerfdens, dan zoude ter spoedige inning der penningen een holtink wel noodzakelijk worden.

B.H. van der Wijck.

Twickel 12 sept. 1823.

Aan den schout van Markelo.

Onder teruzending van het request van de schoolmeester van Stokum heb ik de eer uwed te informeren dat de heer erfmarkenrichter dier boerschap en sommige goedsheeren en geerfens waarmede over deszelfs inhoud gelezen heb, geen en ... beloonen in het gedaan verzoek tevreden, echter requestrant verklaart het request gebragt te hebben alsdan ene erfgenamen vergadering ter zijnen kosten te beleggen, wenschte ik er door hem van geïnformeerd te worden.

De verw. erfmarkenrichter W. Mellink.

Stoevelaer den 3 nov. 1824.

Wel Edel Geb Heer den Heer W. Melling fungerend markenrichter van Stokum en Herike te Twickel.

Wel Edel Achtb. Heer,

Voorlopig heb ik de eer uwed kennis te geven dat volgens gezegde van meester Colson Aberson in algemeene gerugten hij tot commis is of althans de verzekering heeft om daartoe aangesteld te zullen worden.

Zekerder is het dat het schoolhouden alhier geheel in de war loopt. Hij heeft tot zijnen remplacant, hoe zal ik hem anders noemen, gekozen zekere Schut hebbende de vierde rang en bij Eertink thans werkende die met hem schoolhoud en ook op zich zelven, alleen naar gelang dit voor Aberson passende is.

Ten einde meerder zekerheid te erlangen begaf ik mij den 1e dezer des namiddags ongeveer half vier uren naar de school; ik vond de kinderen geheel ongewoonlijk in twee klassen spelende, hun gevraagd hebbende of de school uit was en of de meester niet vandaar gegaan was, antwoorden zij: dat de school zoo even en geeindigd was en zich de meester nog bij de school bevond. Ik vond daar beide de onderwijzers, op mijne vraag aan den meester of het waar was dat hij naar lopende gerugten tot commies was aangesteld zeide zijn ed. nog geene aanstelling te hebben ontvangen maar dat zijn voornemen was eene andere cariere in te gaan; dat hij daarvan bereids aan den schout had kennis gegeven en om zijn ontslag gevraagd had. Hij voegde daarbij dat die van Herike er zeer op gesteld waren dat hij schoolmeester blijven mogte, maar dat hij dien post nu reeds eenen geruimen tijd had waargenomen, tevens te kennen gevende dat hij daartoe weinig geneigdheid gevoelde. Met toewensching van voorspoed nam ik mijn afscheid en Schut volgde mij.

Deze verzocht mij zeer dringend om mijne voorspoed om als schoolmeester te worden aangesteld, belovende zijn uiterste best te zullen doen om zijn naam te geven. Ik antwoorde hem dat een vergelijkend examen niet konde ontweeken worden, waarop hij repliceerde dat die van Herike ongenegen waren om de f 30,- tot nog toe aan Aberson gegeven nu hem aan een ander toe te leggen en hij zeer gaarn die vermindering voor lief zoude nemen; verzoekende in allen geval dat hij in de tusschentijd de school mogte waarnemen. Ik antwoorde hem op eene vriendelijke wijze hem daarvan geene verzekering te kunnen geven.

Eertink had mij den vorigen zondag ook daarover gesproken. Het zoude mij lud zijn het ongeluk van iemand te helpen bevorderen maar buiten eene geheele verandering van Aberson, waartoe weinig noop schijnd te zijn, is hij voor de post van onderwijzer niet meer geschikt als hebbende hij vooral zints zijn commis getuigt geheel zijne achting verloren en wat erger is loopende ten spot ziner schulteren.

Hoe het hier mede moge aflopen, want als de aanstelling van commis nog aan eenige draling mogt gebeuren zorg ik zeer voor de gewenschte gevolgen, ben ik zeer verzekerd dat uw ed en de hr Götte met mij zullen instemmen om deze moeyelijken post voor de ... met alle zorgvuldigheid zoo veel mogelijk op eenen soliden voet te brengen, waartoe ik de vrijheid neem eene voorlopige bijeenkomst tusschen ons te proponeren.

Ik heb hierboven gecommiteerde Milders den Schut bij die gelegenheid mij een brief overhandigd van Aberson houdende dat dezen kweekeling de vierde rang bezat en hij bereids eene goede aanlaag had, hem aanbevelende niet twijfelende of het zoude mij bekend zijn dat hij om zijn ontslag verzogt had voornemens zijnde zich in eene andere carriere te begeven.

Ik heb de eer met alle consideratie te zijn.

Uw Weledele Dienaar B.H. van der Wijck.

PS. Ik zorg zeer dat zonder negotiatie er voor Lodeweges geen kansen zal zijn om zijn land te betalen niet meer bij gelegenheid weder.

Stoevelaer den 9 nov. 1824.

Wel Edel Geboren Heer den heer W. Melling fungerend markenrichter van Stokkum en Herike te Twickel.

Wel Edel Geb Heer,

Zeer aangenaam zal ons zijn uw ed bezoek aanstaande zaterdag om twalef uren met verzoek dat aangezien de reeds korte winterdagen uw ed en mevrouw zich een famillias maal laten welgevallen anders word de tijd wat kort. Het zoude mogelijk kunnen zijn dat ik, hoewel niet waarschijnlijk omdat ik zoo verig geene bekenden kan verwagten, dat ik op den dag van huis moet; voor alle voorzigtigheid neem ik de vrijheid te verzoeken dat uw ed in dit geval het niet kwalijk gelieven te nemen dat ik dan vroegtijdig genoeg een expresse zenden. Ik vraag dit voor alle voorzigtigheid want ik vermoede zulks niet om gemelde reden.

Ik heb heden met de hr Götte over Aberson gesproken, zijne ed. zegt dat die zaak haren geregelden gang nemen moet, dat Aberson wel bij hem is geweest om zijn voornemen bekend te maken, maar nog niet finaal bedankt heeft, zoo dat de door mij aan de geproponeerde bijeenkomst prematuur word. Intusschen loopt het bij aanhoudendheid zoo in het wilde dat er niets anders te vermoeden is. De school is thans finaal verlaten; heden zijn de kinder wederom naar huis gegaan. Zints voorleden vrijdag is hij afwezig; veele gissen dat hij, voor hem tot de .. in schuld, met de noorderzon vertrokken is. Heden heb ik aanzoek van eenige Heriker gehad om te zorgen voor een goed schoolmeester, voor zijn vertrek van hier heeft hij Schut verboden school te houden.

De gezworens zullen waarschijnlijk heden avond of morgen van een en ander kennis geven aan

de heer Götte. Zoo dat uwed begrijpt dat hij geheel zijne achting verloren heeft.

Aanstaande zaterdag hoop ik dan uwed bekend te maken met een project dat ik gaarn eerst alleen met uwed zoude overleggen en zouden wij dan de plaats in ogeschouw kunnen nemen en daarna ondergaan.

In de hoop dat dan er nog van uwen zijde nog van de onze geen spaak in het wiel zal komen heb ik de eer na aflegging onze complimenten de eer met desen meeste achting te zijn.

Uw Weled Dienaar B.H. van der Wijck.

Goor 24 november 1824.

Wel Edele Heer den heer W. Mellink rentmeester op den huize Twikkel.

Amice,

Deze is dienden uwed te informeren dat P. Colson Aberson zijn school te Herike verlaten heeft en door de schoolopziener in de provisionele waarneming is voorzien. En daar volgens verzoek van den schoolopziener door de geenen die het recht van aanstelling hebben ten spoedigsten moet opgegeven worden het tractement, de emolumenten, enz.; zoo ben ik met de heer van het Stoevelaer overeengekomen om uwed te proponeren in het laatste dezer of in het begin der volgende week over de vacature in Herike met ons drie eens zamen te komen en te overleggen wat in deze zal behoren verrigt te worden. Uwed wildt dat de goedheid hebben mij vooraf te willen doen weten welke dag uwed conveniend en te bepalen op welke tijd ik het genoeg zal hebben uwed bij ons aan huis te zien als wanneer ik den heer van der Wijck zal verzoeken om mede hier te komen.

Na aflegging onze complimenten mede aan uwed echtgenote verzocht te hebben, tekene ik mij met achting W. Götte.

Goor 29 november 1824.

Wel Edele Heer den heer W. Mellink rentmeester op den huize Twikkel.

Amice,

Uit hoofde de schoolopziener op een spoedig antwoord in teerd en als het goed weder is ik vrijdag naar het Kinkeler zal moeten, zoo is deze dienende uwed te verzoeken om aanstaande donderdag na de middag om 3 uren als wanneer ik zal zorgen van Markelo terug te zijn, ten mijnen huize te willen komen ten einde over de vervulling van de school te Herike te confereren waartoe ik den heer van der Wijck mede heb verzocht.

Na vriendelijke groeten verblijf ik met achting W. Götte.

Enschede den 5 januari 1825.

Den Wel Edelen Heere W. Mellink rentmeester op den huize Twikkel bij Delden.

Wel Edele Heer,

Het concept wegens het verslag van Aberson mij bij uwen geerden van .. toegezonden is niet in de vereischte vorm. Dan daar de aankondiging der vacature ter plaatsing in de Nieuwe Bijdragen en oproeping van sollicitanten der zorge van den schoolopziener is aanbevolen; verzoek ik slechts om eene naauwkeurige opgave van het tractement, de emolumenten en al de voordeelen aan de school in Herike verbonden, benevens het schoolgeld voor elken leerling en het aantal van dezelve waarop men moge rekenen; alsmede waar en bij wien men verkiest dat de sollicitanten zich zouden behooren aan te melden.

Deze opgave hebbende zal ik al het verder noodige wel bezorgen.

Ik heb de eer met de meeste achting te zijn.

U Wel Ed. Dienaar J.H. Floh.

School te Herike	
Schoolpligtige 64	f 179,20
Schoolfonds	25,10
Landsgeld	25,10
	<hr/>
	f 229,20

Aberson had ook de toelage van f 30,- om de school op 1 jan. 1825 vacant te verklaren.

Stoevelaer den 6 jan. 1825.

Wel Edel Geb Heer den heer Melling fungerend markenrigter van Stokkum en Herike te Twickel.
Wel Edel Geb Heer,

Ik heb de eer aan uwed hier nevens te zenden de begroting der kosten zoo van eene nieuwe school als de aller noodwendigsten reparaties aan die van Herike.

Dat eene nieuwe ver weg verkieslijk zal zijn lijd bijna geen tegenspraak aangezien de oude weinig redelijk goeds is houdende hierover bij gelegenheid eene bijeenkomst hier te Goor of waar dewelke zulks mogt volgen, zoude dienstig zijn. Intusschen zal ik mij informeren hoe hoog het belopen zoude als men bij de school een verblijf of huisje voor de meester voegde, dan zoude alles in eens afgedaan zijn, terwijl de jaarlijksche reparaties gelijk zouden te ontzien zijn.

Ik heb de eer met de meeste achting te zijn.

Uw Wel Ed Dienaar B.H. van der Wijck.

Stoevelaer den 6 jan. 1825.

Wel Edele Geb. Heer den heer Melling fungerend markenrigter van Stokkum en Herike op het Twickel.

Wel Edele Geb. Heer,

Na dat de ingeslotene geausuleerd was komt de heer Götte bij mij om te spreken over de inkomsten van den schoolonderwijzer en zijn wij het eens geworden dat wij beter doen van de f 30,- toelage voor een gemis van woning te zwijgen; aangezien de inwoners van Herike er zich voor noch tegen verklaren bewerende dat alleen dan gecommitteerdens, zonder de eigenerfdens te kennen, deze toelage is geaccordeert geworden. Bij ons is wel in overweging genomen of wij zouden beloven van te wachten om eene woning bij de school te maken, maar alles wel vermeldende achter wij het veiliger daarvan niet te zeggen. Maar wel veelal het mogelijke te doen om het daar henen te dirigeren.

Ik heb dan de eer hiernevens te zenden de opgave van de heer Götte, hebbende ik daarvan afgetrokken als voormeld de f 30,- toelage.

De heer Götte heeft mij verzogt uwed te melden dat de schoolonderwijzers plaats in Herike zints 1 jan. 1825 is vacant verklaard, waarvan uwed den heer schoolopziener zoude behoren kennis te geven.

Hebbe de eer met de meeste achting te zijn.

Uw Weled Dienaar B.H. van der Wijck.

Opgave der inkomsten van den schoolonderwijzer te Herike gerekend naar het jaar 1824.

64 kinderen ieder ad f 2,80	f 179,20
Voor schoolbehoefden van minvermogenden	5,-
Voor brand en licht in de school	20,-
Landstractement	25,-

Indemniteit van de markt voor het gemis eener woning	30,-
Totaal	f 259,20
afvoor het gemis eener woning	30,-
	f 229,20

Twickel 9 jan. 1825.

Den heere Floh,

Ik heb de eer uwed bij dezen te informeeren dat de school van Herike door het vertrek van Pieter Colson Aberson sedert 1 jan 1825 vacant is en neem de vrijheid uwed te verzoeken om in de Nieuwe Bijdragen de sollicitanten tot die school te willen uitnoodigen om zich bij mij als verwalter erfmarkenrigter van Stokum en Herike aan te melden. Het van onzeren in mijnen vorigen medegedeelde concept betrof niet een verslag van Aberson maar van een ontslag hetwelk hij gaarne wenschte. Ik ben daarom zoo vrij uwed te verzoeken om mij een concept ontslag in forma te willen suppliediteeren.

Markelo den 13 january 1825.

nr 12

Aan den heer erfmarkenrigter van Stokkum en Herike.

Bij besluit van Z.M. den Koning dd 7 january 1823 nr 30 aan de openbare school te Markelo een jaarwedde van zestig guldens verbonden zijnde onder de expresse bepaling dat van de zijde der gemeente ten genoegen van Z. Excell. den Heer Minister van het publiek onderwijs, zal worden voorzien in een behoorlijk en wel ingerigt schoolgebouw. Zoo is het bestuur dezer gemeente zedert hierover werkzaam geweest heeft bevonden dat, zal het aan de verwachting beantwoorden, het oude door een nieuw schoolgebouw behoord vervangen te worden en als geene andere middelen hebbende de kosten daarvan op de gebruikelijke wijze bij hoofdelijke omslag over de ingezetenen van dit schoutambt te moeten vinden. Hierin echter eene hardigheid opgesloten leggende voor de boerschappen Stokkum, Herike, Elsen en Karspel Goor om namentlijk tot de nieuwe school van Markelo te moeten contribuieren, door deze bij eene eventuele vernieuwing met veel kleiner en dus minder kostbare scholen toekunnen en het Karspel Goor met recht ook voor rekening van het schoutambt op een schoolgebouw zoude kunnen insteren. Zoo heb ik om boven gemelde redenen aan goedsheeren en erfgenamen van de markt Markelo gevraagd of zij niet zouden kunnen goedvinden de nieuwe school aldaar voor rekening van de markte te bouwen. Waartoe dezelve dan op den 29 december jl besloten hebben, onder reserve, om alvorens daartoe over te gaan, door een besluit van den gemeenteraad de verzekering te ontvangen dat de markte van Markelo tot de andere scholen ook niet zal behoeven te betalen. Deze verzekering kunnende gegeven worden van de school te Elsen als zijnde dezelve bereids volgens missive van den marktenrigter dd 22 december jl door goedsheeren dier markt van het schoutambt gereclameerd doch geenzints van de scholen in de markte van Stokkum en Herike.

Weshalve deze is strekkende uwed te verzoeken om het bovenstaande ter kennis van goedsheeren en erfgenamen van de markte Stokkum en Herike te willen brengen en in geval goedsheeren en erfgenamen almede mogten kunnen goedvinden de school van Stokkum en Herike van het gemeentebestuur terug te nemen en voor rekening van de markt volgens de bestaande wetten en verordeningen op dit stuk, in het vervolg te onderhouden, mij hiervan ten spoedigste te willen informeren ten einde zulks ter deliberatie van de gemeenteraad van dit schoutambt te kunnen brengen om in deze een finaal besluit te nemen.

De schout van Markelo W. Götte.

Enschede den 20 jan. 1825.

Wel Edelen Heere Mellink verwalter erfmarkeregter van Stokkum en Herike op den huize Twikkel bij Delden.

Wel Edele Heer,

In minzaam antwoord op uwen geerden van den 9 dezer dient dat het door u vroeger aan mij toegezonden concept ontslag voor Aberson door mij abusievelijk is beschouwd uit een verkeerd oogpunt, meenende ik dat hetzelfde zoude hebben moeten dienen ter openbaarmaking en dus ter aankondiging der vacature; omdat uwed mij tevens vroeg of het ook aan den heer hoofdinspecteur van het middelbaar en lager onderwijs ter visie of approbatie moest ingezonden worden.

Als zoodanig had het de vereischte vorm niet, doch eenvoudig als een blijk van ontslag om aan Aberson uitgereikt te worden is het voldoende; elk doet dit naar goedvinden en hooge approbatie wordt daartoe niet vereischt. Maar heeft Aberson zich niet zelf ontslagen door eigendunkelijk zijnen post te verlaten zonder daarvan vooraf behoorlijk kennis gegegeven te hebben, ten einde men voor zijne aftreding in de provisionele waarneming van den schooldienst zoude hebben kunnen voorzien, zoo als de wet uitdrukkelijk voorschrijft ? Verdient dus zoo iemand wel eene ordelijke acte van ontslag ? Of niet veel meer aangemerkt te worden als weglooper, als deserteur, en ook als zoodanig te worden behandeld met verachting ? Te meer daar hij toch bekend staat als een smeerlap en onzedig schepsel. Doch ik onderwerp dit gaarne aan beter oordeel en hoe men in dezen verkieze te handelen is het mij wel. Ik zal de aankondiging der vacature bezorgen.

Vriendelijk groetende heb ik de eer met achting te zijn.

Uwed Dienaar J.H. Floh.

Den heere Floh,

ik neem de vrijheid mij bij uwed te informeeren of het te geven hieronder gesteld concept ontslag voor P. Colson Aberson den benoodigden vorm heeft en tevens of hetzelfde aan den heer inspecteur ter visie of approbatie moet opgezonden worden.

W. Mellink.

Pieter Colson Aberson door ons ondergeteekende verwalter erfmarkenrigter en gecommiteerden van Stokum en Herike in laatst genoemde boerschap den ... tot schoolonderwijzer aangesteld zijnde, wordt als zoodanig en op zijn verzoek ontslagen.

De verwalter erfmarkenrigter en gecommiteerden.

Stokkum den 1 maart 1825.

Vidimus ter vergadering van goedsheeren en erfgenamen van Stokum en Herike dd 22 juny 1825

W. Mellink verw. erfmarkenrigter.

Aan de Wel Edelen Heeren marktenrigter, gecommiteerden, goedsheeren en eigengeerfden der markt van Stokkum en Herike.

Gerrit Boskamp schoolonderwijzer in de boerschap Stokkum neemt bij dezen de vrijheid uwed met eerbied voor te dragen dat aan hem bij zijne eerste aanstelling als schoolonderwijzer in gezeide boerschap in den jare 1806 tot een vast tractement, boven het gewone schoolgeld der leerlingen, is toegezet van 's lands wegen 's jaarlijks de som van f 25,- en uit het zoogenaamde buitenlandsch geld de som van f 10,- en was toen volgen aloude gewoonte alleen des winters van Martini tot uiterlijk den 1e mei tot den schooldienst verpligt.

Doch nadat het nieuwe stelsel van belasting is ingevoerd is ook de betaling van het buitenlands

geld vervallen en is aan den schoolonderwijzer door gene andere betaling agtervolgd.

Doch toen het verbeterd en heilzaam schoolonderwijs in 1809 alhier in werking is gebragt en door de plaatselijke schoolcommissie aan hem naar het getal der leerlingen min of meer 's jaarlijksch uit het schoolfonds eene som van f 110,- word uitbetaald en er niet langer dan tot het einde der maand mei of juny kinderen ter school kwamen, was er voor hem gene reden van klagten.

Maar nadat de schoolonderwijzers in deze provincie en ook in deze gemeente gehouden zijn om het geheele jaar door den schooldienst waar te nemen en het getal der schoolpligtige leerlingen op derzelver jaren van ouderdom is bepaald, zoo is het aantal der schoolpligtige leerlingen in deze boerschap te weinig, dan dat het voor den onderwijzer eene behoorlijke beloning kan opleveren. Zoo dat de schoolgelden tans niet boven de f 30,- meerder zijn, dan toen hij alleen des winters tot den schooldienst was verplicht en daar nu evenwel een half jaar in het best van den zomertijd er toe besteed moet worden; zoo gevoeld ieder weldenkende ligt dat dit gene genoegzame beloning voor den onderwijzer oplevert.

En hoewel de ingezetene tot het ter school zenden hunner kinderen door den plaatselijke schoolcommissie gedurig zijn aangespoord, wordt echter door velen deze zoo nuttige aanprijzing niet agtervolgd maar die hunne kinderen des zomers of uit onverschilligheid of wegens de drokte van den landbouw slecht ter school zenden en die boven de 12 jaren zijn eenige weken des winters of in het geheel niet.

En daar ik over het een en ander met zijn weled. den heer schoolopziener van het 3e district heb gesproken welke mij heeft berigt dat aan de meeste onderwijzers in zijn district, nadat zij tot den schooldienst het geheele jaar verplicht waren, daarvoor eene behoorlijke som uit de marktenkas was toegezet en wijders met uitnodiging om met uwed ook hier over te spreken.

Redenen waarom mij zeer vriendelijk en nedrig verzoek is daar dat het schoollocaal tans veel te klein en slecht is en een slechte standplaats heeft, dat hetzelfde meer na het midden der boerschap mag geplaatst en een woning voor den onderwijzer bij of aan hetzelfde mag gebouwd worden met eenig land. Terwijl hij tans meer dan een half uur gaans van de school zijn woning heeft, heeft hij bij slecht weer een moeyelijken dienst waar te nemen.

Opdat aan hem in gelijkheid van Herike na evenredigheid der inwoners van Stokkum uit dezelve marktenkas mag worden toegezet zoodanige som als de billijkheid vordert.

Hetwelk verzoekende uw edele zeer verpligte en dienstwillige Derk Gerrit Boskamp.

Enschede den 27 juny 1825.

Mijn Heer,

Daar de schooldienst te Herike provisioneelen naar ik veronderstelle goed waargenomen wordt is er bij de vervulling dezer vacature geen periculum in mora en dus schik ik mij gaarne met opzigt tot den tijd van het vergelijkend examen naar de meeste convenientie der daarbij belanghebbenden.

Maar mijn heer zijn er sollicitanten ? Ik heb daarom tot dus verre niets vernomen. Het is u of ondacht of mogelijk wel onbekend dat de sollicitatien na expiratie van den daartoe bepaalden tijd met de daarbij overlegde acten en getuigschriften ter visie en beoordeeling moeten gezonden worden aan den districts schoolopziener. Waarna de dag tot het vergelijkend examen nader kan bepaald worden.

Vriendelijk groetenden heb ik de eer met hoogachting te zijn.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh.

Twickel den 31 july 1825.

Ik heb de eer aan uw ed over te zenden de bij mij ontvangen strekkende sollicitanten na de school in Herike, zijnde van Boskamp de acte en acceptatie van den schout van Markelo en van Wilmink de acte en twee getuigschriften.

Uw ed gelieve na verkiezing den dag tot het vergelijkend examen te bepalen.

Met ware hoogachting ben ik W. Mellink.

Enschede den 15 aug. 1825.

Den Wel Edelen Heere Mellink.

Wel Edele Heer,

Op de mij toegezonden acten en getuigschriften, welke ik dezer heb hierbij terug te zenden, heb ik geenerhande aanmerkingen; de sollicitanten kunnen mitsdien tot het vergelijkend examen toegelaten worden.

Mag ik weten waar ter plaatse het vergelijkend examen staat gehouden te worden ? Hiervan hangt bij mij met opzigt tot het bepalen van den dag veel af.

Ook moet ik uw aandacht vestigen op art 14 van het huishoudelijk schoolreglement waarbij bepaald wordt dat voor het afnemen der nadere examens van sollicitanten niets zal worden betaald, zullende echter de schoolopziener door hen die het regt van aanstelling hebben, of afgehaald worden of voor elk uur afstands, genieten eenen gulden. Dit wordt gerekend voor heen en terug. Het eerste is meestal minder verkieslijk dan het laatste. Doch ik zal hierop uw antwoord inwachten.

Vriendelijk groetende heb ik de eer met de meeste achting te verblijven.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh.

Twickel den 17 aug. 1825.

Ik weet geene geschiktere plaats tot het houden van het vergelijkend examen dan bij den castelein van Heeck te Markelo 6 uur van Enschede; de transportkosten ter summa van f 6,- zullen aan uw ed gerestitueerd worden.

Enschede den 23 aug. 1825.

Den heere Mellink.

Wel Edele Heer,

Dingsdag den 6 sept. aanstaande zoude het mij het best uitkomen om dan het vergelijkend examen te houden. Bij aldien dit van uwe zijde mede zoo goedgevonden wordt, zal ik mij des ochtends te negen uren van voornoemden dag bij welzijn laten vinden ten huize van den kastelein van Heek te Markelo.

Het de dommagement der reiskosten wordt gerekend voor elk uur afstands, zoo wel voor heen als terug f 1,- zijnde dus voor 6 uren f 12,-. Misschien heb ik mij bij mijnen vorigen hieromtrent wel niet duidelijk genoeg uitgedrukt.

U wel edele gelieve dan te zorgen dat de sollicitanten ten voorschreven einde op tijd en plaats opgeroepen worden en de goedheid te hebben mij te informeren of deze tijdsbepaling dan nu alzo goedgevonden wordt.

Ik heb de eer met hoogachting te zijn.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh.

Twickel den 27 aug. 1825.

Bij welwezen hoop ik op den bepaalden tijd den 6e sept. te Markelo te zijn. De sollicitanten zijn van het ophanden zijnde vergelijkend examen verwittigd. Daar men voor f 8,- een zeer goed

rijtuig kan hebben zoo zal ik de eer nemen tot menagement van kosten des 's morgens om 5 uur ten huize van uwed zenden.

Twickel den 28 aug. 1825.

Tot mijn leedwezen moet ik de vrijheid nemen van uwed te verzoeken om den dag van het vergelijkend examen voor Herike te Markelo te willen bepalen niet op den 6 sept. aanstaande maar na uwed goedheid op maandag den 5e of donderdag den 8e of vrijdag den 9e, dewijl de hr van der Wijck den 6e en de heer Götte den 7e sept. buiten de mogelijkheid zijn hetzelve op den 6e te zullen kunnen opkomen.

Ik heb de eer dezen per expresse te zenden en om eene antwoord te verzoeken.

Enschede den 30 aug. 1825.

per expresse retour.

Den Wel Edelen Heer Mellink verwalter erfmarkerigter van Stokkum en Herike op den huize Twickel bij Delden.

Wel Edele Heer,

Maandag aanstaande heb ik mijn woord elders gepasseerd en donderdag verwacht ik hier menschen bij mij, dus is dan vrijdag den 9 sept. voor mij den verkiesselijksten dag tot het houden van het vergelijkend examen. Uwed gelieve mij dus op dien dag het rijtuig zoo vroegtijdig te zenden dat ik des ochtends voor tien uren te Markelo zijn kan dus niet later dan half zes uren.

Vriendelijk groetende noem ik mij met achting.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh.

Enschede den 13 sept. 1825.

Den heer burgemeester van Goor.

Hierbij Wel Edel Achtb. Heer het proces verbaal. Hetzelve juist en naar waarheid bevonden wordende moet in duplo zijn, dus tweemaal in het nette geschreven wordende en elk geteekend door de bij hetzelve genoemde heeren met de kwaliteit achter hunnen naam.

Bij ieder afschrift moet geschreven op een afzonderlijk blad eene nota gevoegd worden waarvan zie provinc. blad nr 73 besluit van 24 july 1819. Ook idem nr 17 besluit 21 febr. 1820.

Ik verzond deze stukken gaarne hoe eerder zoo liever, gelief dus het werk zoo veel mogelijk te bespoedigen.

De schoolopziener J.H. Floh.

Goor 16 sept. 1825.

Amice,

Hiernevens de stukken betrekkelijk het vergelijkend examen; wildt eener en ander nazien, hetgeen uwed met goedvind veranderen, zoo als ik op grond van bijgaande brief van van der Wijck reeds gedaan heb en dan voor het overschrijven in het net volgens de brief van den heer schoolopziener te willen zorg dragen, waarna ik mij met de verzending aan den heer schoolopziener wil belasten.

Hierbij de gekwiteerde rekening van de verteringen die ik volgens afspraak aan van Heek betaald heb.

Na vriendelijke groeten verblijf ik steeds W. Götte.

Stoevelaar den 16 sept. 1825.

Wel Edel Achtb. Heer en vriend,

Ingevolge uw ed uitnodiging heb ik de eer te melden dat ik op het verbaal van den heer schoolopziener geene de mindste aanmerking heb vindende, ik in tegendeel alles juist overeenkomstig het examen en naar onzer algemeen gevoelen hier de toedragt opgegeven. Alleen schijnt zijn weled heer in het denkbeeld te wezen dat ik als beregtigde wegens Stoevelaar ben opgetreden. Daar nog thans de vervulling van de schoolonderwijzers plaats van Herike aan deszelfs gezamentlijke goedsheeren en geerfdens competeerd en ik alzo alleen zoude, eenige andere titel met en benevens uw ed daar geen beregtigden ben, gecommiteerd om dit examen bij te wonen.

Ik verzoek dan onder vriendelijke verzekering mijner hoogachting aan den heer schoolopziener zijn wel ed heer hiervan te onderrigten, tevens dat het mij zeer aangenaam zal zijn dat de titel van baron ten mijnen aanzien niet gebezigd worde.

Ik heb de eer met alle hoogachting te zijn.

Uw wel ed gehoorz. dienaar B.H. van der Wijck.

PS. ik vind nog bij de handtekening dat kwaliteit moet opgegeven worden dat wat mij belangt alleen: lid der Provinciale Staten.

Goor 18 sept. 1825.

Amice,

Hiernevens het proces verbaal van het vergelijkend examen terug, de door uw ed gemaakte verandering vind ik goed doch heb ten aanzien van mijn persoon die verandering daar nog ingemaakt dat ik alleen compareer als burgemeester, terwijl de wet uitdrukkelijk bepaald dat het examen indien tegenwoordig zal geschieden en het mijns bedunkens ook voldoende is dat uw ed en de heer van der Wijck namens de markt compareeren. Of den heer Floh gehouden is ons dat stuk behorig afgeschreven ter tekening toe te zenden ? Hierop durf ik niet stellig ja antwoorden als kennende geene bepaling die zijn ed daartoe verplicht.

Het besluit geinsereerd in het Prov blad van 1819 nr 73 zegt onder anderen dat bij elk proces verbaal tevens worden gevoegd twee nota's, eene die vanouds geregtigde en de plaatselijke besturen daaronder begrepen den schout, de tweede van de districts schoolopziener, beide houdende aanwijzing van de candidaat welke respectvelijk van den post het meest aanbevelenswaardig geoordeeld wordt. En dat van 1820 Prov blad nr 17 bepaald dat de processen vebalen en nota's in duplo moeten worden opgemaakt en ingezonden.

De inrigting van de nota is mij ontschoten, een voorbeeld ken ik hier niet van, doch als uw ed het nodig oordeeld zoude den heer Floh hieromtrent de meeste inligting kunnen geven.

Hiermede aan uw ed intentie hopende te hebben voldaan, verblijf ik na uw ed naar de gezondene hardloper bedankt te hebben W. Götte.

Twickel den 19 sept. 1825.

Den heer Floh,

Ik heb de eer van aan uw ed terug te zenden het concept proces verbaal van het gehouden vergelijkend examen in het welk slegts de namen en qualiteiten nader omschreven zijn en volkomen overeenstemmende.

Indien de markte of de goedsheeren en geerfdens van Stokkum dat stuk in duplo moeten in orde overschrijven en in het net brengen, zoo ook de twee afzonderlijke nota's, waarvan mij de inrigting daarvan geheel onbekend is, mag ik dan uw ed solliciteeren om zulks voor rekening van mij te Enschede te willen laten doen.

Met volkomene hoogachting noem ik mij W. Mellink.

Enschede den 25 sept. 1825.

Wel Edele Heer,

Daar het meer dan tijd is dat het proces verbaal, waarvan twee afschriften hierbij komen ingezonden wordt, zoo verzoeken ik dat deze als nu door de bij het examen tegenwoordig geweest zijnde heeren in hunne kwaliteiten mogen geteekend en mij ten aller spoedigsten terug gezonden worden. Ik voeg hierbij een concept der vereischte nota's welke bij ieder afschrift van het proces verbaal, geschreven op een afzonderlijk blad en geteekend op dezelfde wijze als het proces verbaal, moet gevoegd worden en waarbij dan de schoolopziener ook nog zijne afzonderlijke nota voegt. Ik heb voorondersteld dat de heer Götte daarmede volkomen bekend was.

Vriendelijk groetende noem ik mij met hoogachting.

Uw weledienaar J.H. Floh.

Concept-nota

De ondergeteekenden den ten processe verbaal voorgedragenen Andries Wilmink tot schoolonderwijzer in de buurschapsschool te Herike allezins geschikt oordeelende, wenschen dien ten gevolge denzelven als zoodanig aldaar te mogen aanstellen.

Markelo den 4 november 1825.

nr 179

Aan den heer verwalter erfmarkenrichter van Herike.

Ik heb de eer ter kennis van uw ed te brengen dat ik door Zijne Excellentie den heere Gouverneur dezer provincie bij deszelfs missive van den 31 oktober jl 1e divisie nr 3 ben geïnformeerd, dat bij dispositie van Zijne Excellentie den heere Minister van Binnenlandsche Zaken dd 25 daar bevorens op de vanouds geregtigden autorisatie is verleend tot de vervulling van de onderwijzersplaats te Herike binnen deze gemeente en aanstelling van Andries Wilmink bezittenden den derden rang tot schoolonderwijzer aldaar.

En om aan het verlangen van Zijne Excellentie den heer Gouverneur te kunnen voldoen, verzoek ik uw ed mij zoo spoedig mogelijk te willen berigten van den dag waarop hij na zijne aanstelling zal zijn in functie getreden.

De burgemeester van Markelo W. Götte.

Twickel 6 nov. 1825.

De ondergeteekende ingevolge autorisatie van de goedsheeren en geerfden der markte Stokum en Herike dd 22 juny dezes jaars en gemagtigd bij dispositie van Z. Exc. den heere Minister van Binnenlandse Zaken dd 25 oktober jl benoemen en stellen aan bij dezen Andries Wilmink woonende te Goor tot schoolonderwijzer in de boerschap Herike op het daartoe staande inkomen zonder toelage uit de marktencas, mits zich onderwerpen aan de algemeene en bijzondere schoolwetten en verordeningen.

W. Mellink.

Goor den 9 nov. 1825.

Mijne Heere den Weledelen Heere Mellink op Twickel bij Delden.

Wel Edele Heer,

Den 3 dezer heb ik met genoegen mijn door uw ed aan mij gezonden aanstelling ontvangen en uit de daarbij zijnde missive gezien dat uw ed mij verzoekt den tijd op te geven wanneer ik voornemens ben mijnen post te aanvaarden dien ik met overleg van den heer burgemeester van Markelo heb bepaald op donderdag den 1 december aanstaande.

Hiermede hopen de aan uw ed verlangen voldaan te hebben beveel ik mij verder uw ed gunst en

noeme mij met ware hoogachting.

Wel Edele Heer Uw Ed Dienaar A. Wilmink onderwijzer te Herike.

Enschede den 10 nov. 1825.

Den Wel Edelen Heere Mellink verwalter erfmarkerigter der buurschappen Stokkum en Herike op den huize het Twickel bij Delden.

Wel Edele Heer,

Daar de autorisatie om A. Wilmink tot schoolonderwijzer te Herike te mogen aanstellen thans verleend is, zal het nu noodig zijn dat men mij berigte wanneer die aanstelling is geschied en van den dag op welke de aangestelde zijnen post denkt te aanvaarden, ten einde daarvan rapport te kunnen doen daar en waar dit behoort.

Vriendelijk groetende heb ik de eer met de meeste achting te zijn.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh.

PS. ik neem de vrijheid mij bij dezen bij uw ed te informeren of er bij den tuinman op het Twickel ook nog voor geld en goede woorden zijn te bekomen een paar jonge laurier boompis ? Voor vele jaren heb ik eens twee van daar ontvangen die mij beiden verongelukt zijn.

Markelo den 6 november 1826.

nr 178

Aan den heer verwalter erfmarkenrigter van Stokkum en Herike op den huize Twickel.

Ik heb de eer bij deze ter uwer kennis te brengen dat den persoon van Andries Wilmink mij heeft vertoond zijne acte van aanstelling tot onderwijzer in de school te Usselo gemeente Lonneker en mij gezegd voornemens te zijn op den 1 december aanstaande aldaar in functie te treden. De school te Herike alzoo met ultimo dezer maand vacant wordende, verzoek ik uw ed te willen zorgen dat door goedsheeren en geerfdens dezer markte en met overleg van den heer schoolopziener Floh ten spoedigste in de waarneming en vervulling dezer schooldienst worde voorzien.

De burgemeester van Markelo W. Götte.

Enschede den 16 nov. 1826.

Den heere Mellink.

Wel Edele Heer,

Met terugzending der mij toegezonden missive van den heer burgemeester Götte de dato 6 nov 1826 nr 178, heb ik de eer te berigten in antwoord op den uwen van den 13 dezer, dat ik zal zorgen dat er van de vacature der school te Herike naar het voorschrift der wet behoorlijk aankondiging gedaan worde in de Nieuwe Bijdragen, maar er dient dan nu ook voor de provisionele waarneming dier schole gezorgd te worden. Uw voorstel om nu dadelijk Boskamp tot schoolonderwijzer te Herike te benoemen, waarmede ik mij anders wel conformeren, is eene afwijking van de wet en mag dus niet alzo zonder speciale autorisatie. Daar mij dat voorstel zeer aannemelijk voorkomt doch met de modus quo zoo regt geen weg weet, heb ik hierover geschreven aan mijn heer den inspekteur en diens oordeel en voorlichting in dezen verzocht. Het berigt dat hierop komt deele ik u ter zijner tijd mede. Intusschen komt het mij voor dat de school te Herike Boskamp niet ontgaan kan wanneer heeren collatoren zich tot hem bepalen en de schoolopziener zal daaromtrent wel geene bedenkingen hebben en de schoolopziener conformeert zich gaarne met heeren collatoren en als zoodanig zoude men de provisionele waarneming van den schooldienst te Herike zeer wel aan Boskamp kunnen opdragen, schoon men dan ook al eens bij het gouvernement mogt begrijpen dat de vervulling dezer vacature volstrekt geschieden moest

naar het voorschrift der wet. Billijk zoude het dan zijn dat heeren collatoren hem Boskamp van hunne interesse met opzigt tot de eventuele benoeming verzekerden. Daar Wilmink voornemens is de school te Herike met ultimo november te verlaten zou het goed zijn dat Boskamp dan met 1 dec. zijnen provisioneler dienst aanvaarde en dan is er bij het werk geen periculum in mora.

Ik heb de eer met achting te zijn.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh.

Enschede den 4 dec. 1826.

Wel Edele Heer,

Ter bespoediging der vervulling van de schoolvacature te Herike heb ik na het ingewonnen en bij mij ontvangen (confidentieel) adres van den heer hoofdinspekteur eene schets ontworpen conform uw voorstel van een proces verbaal zoo als ik meene dat men hieromtrent zoude kunnen inzenden. Hetzelve komt hierbij ter visie, examinatie en modificatie naar welgevallen.

Daar alle processen verbaal in duplo moeten zijn behoort dan nu ook van dit in te zenden proces verbaal twee afschriften (zonder zegel) gemaakt te worden en bij elk afschrift moet dan nog op een afzonderlijk papier gevoegd worden eene nota van de gezamenlijke heeren collatoren, eene van den heer burgemeester en waarbij dan de schoolopziener door wien de stukken verzonden worden, de zijne voegt. Alle houdende aanwijzing van den candidaat welk een ieder verkiest. In dit geval schijnen nu deze nota's wel overtollig, evenwel moet deze uitdrukkelijk voorgeschreven form steeds in alle gevallen in acht genomen worden. Men zie van deze nota's provinciaal blad van Overijssel nr 72 besluit van den gouverneur dd 13 july 1826. De voornoemde stukken wenschte ik ten fine van expeditie hoe eerder zoo liever te ontvangen.

Ik heb de eer de meeste achting te zijn.

Uwel Ed Dienaar J.H. Floh schoolopziener.

14 december 1826.

Schets

Proces verbaal ter zake van het vervullen de vacant geworden openbare lagere school in de buurschap Herike.

Door het benoemen en aanstellen van Andries Wilmink tot schoolonderwijzer in Usselo is de school in de buurschap Herike in de provincie Overijssel gemeente Markelo wederom vacant geworden en den algemeenen wensch is om deze vacature zoo spoedig mogelijk vervuld te zien. Nu ruim een jaar verleden 9 sept. 1825 zijn er voor dit zelfde schooltje, hetwelk toen ook vacant was, twee sollicitanten vergelijkend geexamineerd, met name Albert Herm Boskamp en Andries Wilmink beiden den 3e rang bezittende, zijnde deze school van de laagste klasse.

Beide deze sollicitanten hebben bij dat examineren hunnen rang gehandhaafd en zoo wel voldaan dat men niet wetende welke bij voorkeur te verkiezen, dit als toen met algemeen goedvinden overgelaten heeft aan het lot, hetwelk aan Wilmink te beurt gevallen is.

Thans bij deze zoo spoedig ontstane vacature zijn de heeren collatoren te rade geworden om tot bespoediging der vervulling van deze opengevallen post en om moeite en kosten te besparen, als nu zonder eene bijzondere uitnoodiging van sollicitanten voornoemden Boskamp, die thans ondermeester is te Goor, en nog wel wenschte in de school te Herike geplaatst te worden, dadelijk te benoemen en voor te dragen tot vasten schoolonderwijzer te Herike en als opvolger van zijnen voormaligen mededinger naar deze school, die alleen toen den voorrang boven hem verkregen had door het lot, als hebbende deze Boskamp toch zoo onlangs bij het vergelijkende examen voor ditzelfde schooltje van zijn geschiktheid en kunde voldoende proeve gegeven.

Men beseft het zeer wel en de heer schoolopziener van het district heeft dit ook wel uitdrukkelijk

herinnerd, ofschoon zich anders met het voorstel zeer wel kunnende conformeren dat dit eenigermate eene afwijking zoude zijn van de wet, edoch door dit schooltje van weinig beteekenis is, de zaak op zichzelf zeer billijk en redelijk en toch de wet in alle bijzondere voorvallen niet voorzien kan. En namens goedsheeren en geerfden als de heer verwalter erfmarkenrigter van Stokkum en Herike, den hwg heer B.H. van der Wijck tot Stoevelaar en de heer W. Götte als gecommiteerde schoolopziensers zich hebben vereenigd, overeengekomen om als van ouds gerechtigd tot het benoemen en aanstellen van eenen schoolonderwijzer alhier, hiertoe geauthoriseerd bij erfgenomen resolutie dd 22 juny van 1825, dit bijzonder geval proces verbaal op te maken en langs den gewonen weg bij zijne excellentie den heer gouverneur dezer provincie, met wiens apui men zich op grond van de redelijkheid der zake vleit in te zenden en zijne excellentie den heer minister van binnenlandsche zaken, onderwijs en waterstaat, eerbiedig te verzoeken zoo als verzocht wordt bij dezen, om de vereischte autorisatie te willen verleenen ten einde Albert Herm Boskamp dadelijk te mogen benoemen en aanstellen tot schoolonderwijzer in de buerschap Herike.

Aldus geteekende Goor den veertienden december 1826.

Geteekend W. Mellink, B. H. van der Wijck, W. Götte.

Stoevelaar 15 dec. 1826.

Wel Edele Heer,

Ik neem de vrijheid uwed bij deze gelegendheid te herinneren dat naar dien Berendina Thioonk met haren echtgenoot op de Brandehorst beide niet kunnende schrijven, eene onderhandsche akte van verhuring daarvan niet kunnende plaats hebben of uwed niet zoude kunnen goedvinden een dag met den heer Jalink te convenieren ten einde deze zaak af te doen.

Ik heb de eer uwed aan mijne achting te verzekeren en te verblijven.

Uw Wel Ed. Dienaar B.H. van der Wijck.

Enschede den 17 dec. 1826.

Den Wel Edelen Heer Mellink verwalter erfmarkenrigter van Stokkum en Herike op het Twickel.

Wel Edele Heer,

Ik ontving de stukken wegens de school te Herike gisteravond in de beste orde, alleenlijk ontbrak er eene nota van den heer burgemeester; er was er slechts eene en het proces verbaal is in duplo.

Ik heb dadelijk hierover aan zijne ex. geschreven en zal nu wel spoedig geredresseerd worden.

Mag ik u verzoeken om mij mijne kopy van het proces verbaal bij gelegenheid terug te zenden als hebbende ik daar geen afschrift van.

Vriendelijke groetende heb ik de eer met veel achting te zijn.

Uw Ed gehoorzamen Dienaar J.H. Floh.

PS ik heb van den tuinman op Twickel tot nog toe geen laurier boompje ontvangen.

Markelo den 23 january 1827.

nr 18

Aan den heer verwalter erfmarkenrigter van Herike op den huize Twickel.

Ik heb de eer uwed bij deze kennis te geven dat ik door zijne excellentie den heere gouverneur dezer provincie bij missive van den 18 dezer maand 1e div nr 1 ben geïnformeerd dat bij dispositie van Z Exc den heere minister van binnenlandsche zaken dd 12 dezer maand op de vanouds gerechtigden, autorisatie is verleend echter zonder gevolgtrekking voor het toekomstige tot de aanstelling van Albert Herm Boskamp bezittende de 3e rang tot schoolonderwijzer te Herike binnen deze gemeente en ten einde aan de mij opgedragene last te kunnen voldoen,

verzoek ik uw ed mij berigt te geven van den dag op welke dezelve onderwijzer deze post zal hebben aanvaard.

De burgemeester van Markelo W. Götte.

Goor 5 febr. 1827.

Wel Edelen Heer den heer W. Mellink rentmeester op de huize Twickel.

Amice,

Hier nevens de acte van aanstelling van Boskamp terug ten einde de datum met uw hand daarin te kunnen schrijven na welgevallen, als doende het van Boskamp niets af wanneer die gesteld wordt. Hebt de goedheid de brief van den burgemeester van Markelo officieel te beantwoorden.

Met alle achting W. Götte.

Bij gelegenheid verzoek ik het geldzakje terug, hiernevens een brief van de hr van der Wijck op heden bij mij ingelopen.

Twickel den 7 febr. 1827.

Aan den heer burgemeester van Markelo te Goor.

Ik heb de eer van uw ed bij dezen kennis te geven dat Albert Herm Boskamp schoolonderwijzer te Herike op maandag den 29 januari dezes jaars zijne functien aanvaard heeft.

De verwalter erfmarktenrigter van Stokum en Herike W. Mellink.

Markelo den 22 oktober 1827.

Aan den heer verwalter erfmarktenrigter van Stokum en Herike.

Ik heb de eer uw ed bij deze kennis te geven dat de raad dezer gemeente op den 15 dezer maand, uit aanmerking dat het tegenwoordig schoollocaal in de boerschap Herike te klein en door deszelfs bouwvalligen toestand niet vatbaar is tot eene vergroting, het volgende heeft besloten.

1. Dat in het jaar 1828 de school te Herike door een wel ingerigt nieuw schoollocaal voor ten minste 100 kinderen zal worden vervangen.

2. Dat bij missive van den burgemeester de heer marktenrigter van Stokum en Herike vooraf zal worden verzocht om het welmeenen van goedsheeren en erfgenamen der mark te vernemen, namelijk of dezelve ook zouden kunnen goedsheeren uit bijzondere fondsen van de mark, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, tot de nodige kosten te contribuieren ten einde daarna door den raad de voordragt voor een hoofdelijke omslag tot vinding van het te kort komende zal kunnen worden geregeld.

Zoo is het dat ik uw ed bij deze verzoeken aan bovengemeld besluit wel te willen voldoen en mij het resultaat voor den 15 november eerstkomende kennelijk te maken.

De burgemeester van Markelo W. Götte.

Twickel den 23 oktober 1827.

Aan den heere burgemeester van het ambt Markelo.

De goedsheeren en geerfdens van Stokum en Herike bij resolutie dd 1 maart 1825 bepaald hebbende dat het onderhoud der scholen in Stokum en Herike niet voor rekening der markt kon genomen worden, op grond onder anderen dat meer penningen benoodigd zijnde die op geene andere wijze dan door den verkoop hunner eigendommen kon vinden en zij tot dien last volgens de bestaande reglementen ongehouden waaren, zoo heb ik de eer uw ed missive dd 22 dezer beantworende van mij tot de boven aangehaalde resolutie van welke uw ed destijds copie heeft ontvangen te refereeren waar in het gevoelen der goedsheeren en erfgenamen uitgedrukt is dat zij geheel noch gedeeltelijk tot de kosten van onderhoud of vernieuwing dier scholen kunnen

contribueeren.

De erfmarkenrigter van Stokum en Herike van Heeckeren van Kell.

Stoevelaar den 15 november 1827.

Aan de heer Götte burgemeester van Markelo.

In antwoord op uw edeler missieve van den 7 dezer en de daarbij gevoegde stukken als

1. eene missieve van uwed aan de heer markenrigter van Stokkum en Herike van 22 october 1827.
2. een antwoord daarop gemotiveerd op eene markten resolutie van den 1 maart 1825 ondertekend door den heer baron van Heeckeren van Kell en nader gedagtekend 1 november 1827.
3. copia van voormelde markten resolutie van den 1 maart 1825.

Heb ik de eer met terug zending dezer stukken te melden dat belangende de voormelde markten resolutie waar het hier eigenlijk op aankomt, het motif daarin onder anderen voorkomende dat bij eene verdeling der markt tusschen de markten genoten, het bezwaar van het onderhoud der schoolgebouwen op particulieren zoude komen, tot welk bezwaar dit collegie van eigenaren geen regt zoude hebben, aangezien het als dan zoude ophouden te bestaan; dat mijns inziens dit motif zoo als het daar is niet ongegrond is. Edog dat wanneer men overweegt dat na eene scheiding of verdeling der markt deze last direct vervalde op de gemeente waarvan alle deze eigenaren leden zijn, dit bezwaar daardoor ophout te bestaan en wel bij gevolgtrekking van een besluit van de gedeputeerde staten van 28 july 1818 2e divisie nr 2 staatsblad nr 85, houdende aanschrijving dat het onderhoud van alle schoolgebouwen onder onderscheid zal moeten worden gebragt ten laste der gemeente, zonder echter aan de markten hun regt te benemen en om daardoor zelfs het heilzaam doel voor de jeugd zoo veel mogelijk te sociliteeren.

Voor zoo ver ik mij herinner is deze resolutie door uwed bij uwed voorstel dien aangaande niet aangehaald welke voorgedragen wellicht eenige verandering en deze toepassing zoude hebben kunnen veroorzaken.

Dat in allen gevalle de resolutie met meerderheid van stemmen genomen is, van te dificulteeren in het voorstel van den heer schout wegens het onderhoud der schoolgebouwen; dat wel naar waarheid een groot bezwaar voor de markten genoten opleverd welke gene andere refoursfis hebben dan het verkopen van gronden welke in Herike voormalig zonder eenige zorg aan willekeurige omgravers den lossen teugel gelaten is, waardoor de gemeente gronden reeds een bedenkelijk verlies hebben geleden.

Wanneer wij aan eene andere zijde de verwisseling der tijden beschouwen welke het lager onderwijs tot eene behoefte hebben gemaakt, wanneer wij daarbij in overweging nemen dat bereids Markelo hare eigene school heeft bekostigt, welke wanneer desselfs beloop en dat de schoolgebouwen van Stokkum en Herike bij wijze van gemeentelasten zouden hebben moeten gevonden worden, de gemeente zoodanig zoude hebben bezwaard dat deze lasten die van 's lands belasting zouden hebben geevenaard. Dat nu dergelijk eene gemeente belasting veel gemakkelijker ten papiere als ten uitvoer zoude kunnen worden gebragt, vertrouw ik dat door een rede met deze landstreek bekend, zonder eenige schroomvalligheid zal worden erkend, terwijl dan nog door zoodanig eene mesure de boerschappen Stokkum, Herike en Elssen boven hare eigene behoefte in vergelijk van de meerdere behoefte van Markelo zouden moeten contribueeren, terwijl de buerschap Carspel Goor zonder enig genot voor de opgenoemde zoude moeten dragen.

Ik vertrouw dat de heer markenrigter gaarn deze waarheid zal erkennen, als mede dat het omstandelijk onze gemeente zoo even aangehaald, dergelijk eene belasting onmogelijk ook

tevens hoogst onregtvaardig zoude maken. Des het omstandelijke des tijds de weldadige oogmerken Zijner Majesteits ter algemene invoering van het verbeterd onderwijs te bevorderen, luiden het boven aangehaalde besluit van de gedeputeerde staten hier een hoog gezag voeren. Stokkum vind meer refoursfis, eerstelijk bij zijne meer vermogende en veelvuldige ingezetene, ten tweeden in uitgestrektheid, Herike heeft van haren bekrompen staat reeds voor f 600,- voor het schoolwezen van haar besnoeide gemeentegrond verkogt, welke nu sinds het vertrek van den schoolonderwijzer Aberson aan verlopen interessen aanmerkelijk is geaceresseerd. Daar nu deze meester op het voormalig inkomen van den Heriker schoolonderwijzer zonder de f 30,- aan Aberson voor huishuur toegestaan is beroepen, zoo volgt dat de markten genoten over deze som met de verlopene interessen als voormeld, kan beschikken omdat deze som voor het schoolwezen gecreeerd voor niets anders vermag besteed te worden, aangezien dat in geval Aberson gebleven ook onzen huidige meester Boskamp evenals aan Aberson deze f 30,- voor huishuur waren toegestaan, zouden zijn uitbetaald en er gene markten resolutie genomen is om deze f 600,- met derzelver verlopene interessen voor iets anders te doen dienen dan voor het schoolwezen waarvoor zij bepaaldelijk gecreeerd en bestemd zijn.

Zoo zoude dan deze som met de interessen voormeld tot verbetering van een schoollocaal in Herike kunnen dienen, vertrouwende ik ook dat zij voldoende zal zijn omdat de Herikers, die ik den 13 dezer bij Scholte heb bijeen geroepen, genegen zijn alle soort van diensten bij den opbouw gratis te doen.

Ingevolge art 4 van het besluit der gedeputeerde staten voormeld, zoude bij weigering van de erfgenamen om de benodigde verbeteringen aan de schoolgebouwen te doen, zoo als hun door het gemeente bestuur zal worden voorgeschreven, is dit bestuur geauthoriseert onder approbatie der gedeputeerde staten de benodigde verbeteringen zelve te bewerkstelligen, in welken geval de daartoe vereischte kosten over de ingezetenen van zoodanige markte worden omgeslagen. Eindelijk worden de gemeente besturen ernstig bij art 6 vermaand om de ongeschikte schoolgebouwen en het doelmatig inrigten derzelver, zoo veel de plaatselijke kassen toelaten, de weldadige oogmerken Zijner Majesteit bevorderen.

Het Heriker schoollocaal is wel in slechter staat als dat van Stokkum, beide echter roepen naar onze meer geciviteerde leeftijd en het verlangen van het gouvernement evenzeer om verbetering, maar wanneer Stokkum volstaan kan met het hare dan kan dat van Herike met gene noemenswaardige kosten in gelijken staat gebragt worden.

De school van Stokkum zal wel ruim een derde groter zijn als die van Herike maar in evenredigheid, Beusbergen daarbij gerekend, is zij kleiner; beide bij slot van rekening zijn nagenoeg in gelijken toestand en evenzeer behoeftig.

Waarom dan gaat de spraak in Herike moeten wij op onkosten gebragt worden en Stokkum niet, daar nog thans Stokkum beter in staat is twee nieuwe scholen te bouwen als wij eene ! Herike heeft wel een meester van den derden rang, Stokkum daar en tegen een van den vierden onder welke onze buurschappen gerangschikt zijn, dus ook hier de wet haar genoeg vinden.

Om eindelijk tot het besluit van de vraag waarmede u wel edele geb mij wel heeft gelieven te vereeren te voldoen, zoo houde ik mij verzekerd dat uw edele zelve zal bezeffen dat aan geen omslag, naar luid van art 4 van meergem. resolutie, te denken is. Onze gemeente is reeds zeer aanmerkelijk door contributie van steenwegen, dat eenen markten of buurschaps omslag tot het bouwen eener school, hoe weldadig het oogmerk op zich zelve zij, zonder te sterke verging van de ingezetenen onmogelijk schijnd en ik alzo geen ander fonds kan uitdenken als de f 600,- met de vervallen interessen voormeld. Waartoe onze lieden niet alleen zeer inclineren maar ook den bouw eener school door dit middel zeer genegen zijn zoo veel mogelijk te solliciteren.

Wij geloven echter op bezuining een billijke aanspraak te mogen maken, pragt behoeft onzen

boerenstand niet; waarom wij dan ook zouden wenschen de directie onder ons te hebben over dezen opbouw om zoo veel mogelijk zelve te kunnen bezuinigen, onder reserve echter dat wij overeenkomstig de resolutie meergem. gaarn het oordeel naar art 6 der plaatselijke kas overeenkomstig van de gemeente raad zullen afwagten en zoo veel ons mogelijk aan het heilzaam oogmerk Zijner Majesteit zullen trachten te voldoen.

Hiermede mijnheer de burgemeester hoop ik uw verlangen te zullen hebben voldaan get. B.H. van der Wijck.

Markelo den 11 december 1827.

nr 227

Aan den heere erfmarkenrigter van Stokkum en Herike.

De missive van UHWGeb dd 28 october jl en verdere tot de verbetering der school lokalen in deze gemeente betrekkelijke stukken ten fine van advies en consideratie in handen van den heer B.H. van der Wijck lid van den gemeente raad gesteld zijnde.

Zoo heb ik de eer ter voldoening aan de uitnodiging van den raad dezer gemeente hetzelve hier nevens in originali aan UHWGeb te doen toekomen met sollicitatie dat UHWGeb onder terugzending daarvan mij gelieve te informeren of het bestuur op het daar in vermelde fonds ad f 600,- met de vervallen interessen zal durven rekenen om ter gedeeltelijke bestrijding der kosten benodigd tot eene nieuwe school te Herike te kunnen dienen.

De burgemeester van Markelo W. Götte.

Twickel den 6 maart 1830.

Conceptbrief aan den burgem. van Markelo.

Om te beantwoorden uw missive van den 11 december 1827 nr 227 heb ik de eer uw te informeeren dat na het door de gesworenen der markte van Stokkum en Herike genomene besluit in hunne vergadering gehouden den 1e maart 1825 is mij onbericht rekenen om voor aanbouw of herstelling van eene school eenige gelden uit de marken kas zoude geven, in hoe verre de geerfdens op dit genomen besluit zullen terug komen door te niet besluiten doch wanneer de slegte staat der finantien van de markt in aanmerking nemen en de onmogelijkheid om bij de tegenwoordige bestaande verordeningen zonder verkoop van eigendom der marken kas te stijven dat dan nog met veele swarigheden gepaard gaat en er altijd nog onvermijdelijken jaarlijkse uitgaven van lasten als andersints te betalen zijn, zou ik mij niet voorstellen dat er geerfdens genegen zullen zijn om eene gifte te doen en op dezelfde gronden in de vooraan gehaalden resolutie gemeld moet ik swarigheid maken hier voor de adviseren, evenwel zal er bij de houden holting bij het doen mijner rekening en openlegging der geheele finantieelen staat der markt niet in gebreke blijven om geerfdens met uw nadere verlangen bekend te maken. Het originele rapport van de hr van der Wijck van Stuivelaer heb ik de eer hierbij terug te zenden en heb kopy van hetzelve genomen om de geerfdens het ook te kunnen meedeelen.

De verwalter markenrichter.

Herike den 9 augustus 1830.

Aan den Wel Edelen Heer verwalter markenrigter, gecommitteerden en verdere eigenerfdens van de marken Stokkum en Herike.

De ondergeteekenden goedsheeren en inwoners van de mark Herike geven met vereischten eerbied te kennen, dat dewijl volgens gedane bekendmaking op maandag den 9 dezer eene buitengewone goedsheeren vergadering van de gecombineerde marken Stokkum en Herike zal plaats hebben, zij van deze gelegenheid gebruik maken om een hunner gewigtigste belangen aan

uwed voor te dragen en aan het oordeel der vergadering te onderwerpen.

Zoo als algemeen bekend is, is het schoolgebouw van Herike in een allerbouwvalligsten toestand daar hetzelfde dreigt in te storten en er nog onlangs een gedeelte van het muurwerk is omgevallen, zoo dat hetzelfde geheel ongeschikt is voor een goed geregeld onderwijs en daar en boven ook veel te klein is voor het aantal schoolgaande leerlingen die door alle deze gebreken niet alleen veel nadeel in het onderwijs lijden, maar ook nog worden blootgesteld aan het verlies van hunne gezondheid; waarom reeds voor lang de wensch van adressanten is geweest dat in deze belangrijke behoefte voorzien wierde, tot hetwelk ook bekendelijk een fonds uit deze mark is zamengebragt dat voldoende ter volbrenging van dit werk had kunnen wezen.

Het zij remonstranten vergund bij deze aan te merken dat op de mark de verpligting rust, indien zij de overige gedeelten der gemeente Markelo niet onbillijk zouden trachten een bezwaar op te leggen, om dezen hierboven voor hare eigene rekening te ondernemen, dewijl de marke van Markelo hare eigene school geheel nieuw ten haren koste heeft opgebouwd onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat zij in het onderhoud of in den opbouw dezer gebouwen van de gemeente Markelo die tot andere marken behooren, niet zouden behoeven te helpen deelen. Om voormelde redenen en uit hoofde der hooge noodzakelijkheid welke er bestaat om binnen den kort mogelijksten tijd in dit werk te voorzien, verzoeken zij dat het tot een point van deliberatie uwer vergadering moge gebragt worde.

Dat met algemeen overleg van goedsheeren der marken Stokkum en Herike worde besloten om eenige woeste gronden of hutten dezer marken te verkoopen tot zoodanige som des bevonden zal worden, dat men tot een goed ingerigt schoollokaal te Herike zal behoeven en aan de hiertoe te nemen maatregelen den meesten spoed bij te zetten.

Het welk doende.

H. Luttkhedde, J. Immink, G. Hidders, J. Weerds op Poel, T. Hidders, W. Heuten, J. Ferman, H. Elkink, G.J. Daalwijk, J. Hendrik Senkeldam, B.J. Senkeldam, H. Eertink, J.H. Schut, J. Wissink, J.H. Immink, wed. J. Beernink, J. Ensink, G.J. Siebelink, wed. H. Schorfhaar, J. Schorfhaar, J. Freriksen, H. Zentman, J. Immink, G.H. Hofmeyer, E. Boomans, J. Schorfhaar, J.H. Worsink, wed. Schorfhaar, J. Hoevink, H. Stoelhorst, J. Scholten, J. Hendriek Elkink.

Markelo den 4 july 1835.

Aan den heere erfmarkenrigter van Stokkum en Herike.

onderwerp: plaatsing der school in Stokkum

Vidimus ter erfgenamens vergadering op den 21 july 1835.

Door dezen hebben wij de eer uwed te verzoeken om ons zoo mogelijk met eenigen spoed te willen informeren of goedsheeren en erfgenamen der markte Stokkum aan het bestuur dezer gemeente de benodigde grond tot het opbouwen eener nieuwe school voor de buurtschap Stokkum gratis zullen willen afstaan en wel op het veld bij de zoogenaamde Hesselinksteeg in Stokkum.

Burgemeester en assessoren van Markelo W. Götte.

Ter ordonnantie van dezelve B.J. Senkeldam.

Twickel den 25 july 1835.

De goedsheeren en erfgenamen van Stokum en Herike dd 21 jl, vergaderd zijnde, hebben goedgevonden op uwed missive van den 4 dezer maand nr 136 te besluiten dat aan het gemeente bestuur van Markelo gratis wordt afgestaan vijf vierkante roeden gemeene grond van het veld bij de Hesselinksteeg tot het opbouwen eener nieuwe school voor de boerschap Stokum.

De verwalter erfmarkenrigter van Stokum en Herike.

Goor 3 february 1851.

Hoog Wel Geboren Heer den heere J.D.C. baron van Heeckeren van Wassenaer tot Twickel.

Hoog Wel Geboren Heer,

In het belang van het onderwijs van het opkomende ... in de buurtschap Stokkum acht ik het aller noodzakelijkst dat bij de school aldaar een onderwijzerswoning worde gebouwd en heb daartoe ook reeds van eenige de voornaamste boeren aanzoek bekomen hun hier in behulpzaam te zijn. Voorlopig heb ik de raad der gemeente Markelo hieromtrent gehoord; dan zal deswegen een bepaalde voordragt aan het gouvernement kunnen worden gedaan, behoord men eenige zekerheid te hebben, dat vanwege de mark geene zwaarigheid worde gemaakt, van eenige van de bij die school gelegen veldgrond kosteloos af te staan.

Het lid van den gemeenteraad A.J. Leunk en de gezworene J.H. Hungerink hebben mij beloofd tot het geven van nader verlangd wordende inlichtingen, dezen in persoon aan UHoogWelGestr te zullen overbrengen; overtuigd zijnde van UHWG welwillende medewerking in alles wat nuttig en goed is.

Zoo neem ik de vrijheid UHWG Geb beleefdelijk te verzoeken van ons behulpzaam te zijn in het verkrijgen van de noodige veldgrond bij de school te Stokkum tot opbouw van een woonhuis en het aanleggen van een tuin ten gebruike van den onderwijzer.

Ik zoude gaarne persoonlijk mij hiervoor met UHWG hebben komen onderhouden, dan ik moet voor eenige tijd van huis ter bijwoning van den militieraad te Zwolle en bij mijn retour wenschte ik deze zaak als het kan op touw te zetten.

Met betuiging van de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn.

Uw Hoog Wel Geb. Dienaar W. Götte.

Antwoord den heer Götte dat ik zeer bereid ben in het verlangen uitgedrukt in zijn brief te treden, dat ik alleen vooraf wenschte te weten welke plaats men verlangt. Wanneer nu de burgemeester met paaltjes uitsteekt de plaats der verlangd word, dan zal ik mijnerzijds die dadelijk in oogenschouw gaan nemen; ik ben alzoo zeer gesind hierin mede te werken.

Vraagt hun tevens wanneer gij hem kunt spreken.

Twickel 9 febr. 1851.

Den heer W. Götte burgemeester van Markelo.

Wel Ed. Gestr. Heer,

De heer van Twickel en Weldam, erfmarkenrigter van Stokkum en Herike, heeft mij opgedragen op uwe letteren van dezer te antwoorden dat ZHWG zeer gezind is mede te werken tot uitvoering van het plan om een schoolmeestershuis bij de school in Stokkum te bouwen, wanneer dit door het afstaan van eenige markengrond kan worden verwezenlijkt.

ZHWG Geb verlangt echter dat vooraf door het stellen van paaltjes worde aangegeeven welke grond van de mark daarvoor verlangd wordt.

Wanneer deze aanwijzing is geschied en mij daarvan is kennis gegeven zal dadelijk vanwege den erfmarkenrigter die grond in oogenschouw worden genomen om deswege aan ZHWG Geb te rapporteren.

Met achting en vriendschap heb ik de eer te verblijven.

Uw Wel Ed. G. Dienaar H. Mulder.

Goor 14 february 1851.

Wel Edel Heer den heer H. Mulder rentmeester der huize Twickel bij Delden.

Wel Edel Heer,

Ter geeerde rescribtie van uwe letteren dd 9 dezer bij mijn retour van Zwolle mij ter hand gekomen, is dienende dat de verlangde veldgrond bij de Stokkummer school op heden word uitgebaakt, zoo dat dezelve vanaf morgen in oogenschouw zal kunnen genomen worden.

Ik heb het raadslid A.J. Leunk wonende in de nabijheid van de school verzocht om des verlangd wordende nader aanwijzing te doen.

Met achting en vriendschap betuig ik te zijn.

Uw Ed. Dienaar W. Götte.

Twickel 27 febr. 1851.

Den heer W. Götte burgemeester van Markelo.

Wel Ed. Gestr. Heer,

De heer van Twickel, Weldam enz, erfmarkenrigter van Stokkum en Herike, heeft mij opgedragen UWEG te kennen te geven dat ZHWGeb er niets tegen heeft dat het uitgebakende stukje markengrond, hetwelk een gedeelte uitmaakt van het kadastrale nummer 692 van sectie E en door mij in oogenschouw is genomen, kosteloos worde geoccupeerd voor eene schoolmeesters woning; zoo men slechts zorg drage dat den daar langs gaanden publieken weg, noch in de rigting, noch in de breedte, belemmerd worde.

Met bijzondere achting en vriendschap betuig ik te zijn.

Uw Wel Ed G Dienaar H. Mulder.

Figurative schets van het emplacement der Stokkummer school (sectie E nr 669) gelegen nabij:

Sectie E nr 692	Markte Stokkum heide 2e klasse
id nr 557	Jan Alink en medeëigenaren
id nr 558	Hendrik Jan Vreeman
id nr 571	Groote Gasthuis te Deventer
id nr 572	Jan Scholte in 't Hoff
id nr 608	Harmen Roelvink
id nr 693	Jan Scholte in 't Hoff